

VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT

2023-2024 VERSIE MEI 2023
GOEDGEKEURD DOOR DE MR 25-5-2023

SBO de Fontein
Schoutenring 32
5981 DS Panningen
Telefoon: 077 – 3071489
info@sbofontein.nl
www.sbofontein.nl

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Visie	3
3.	Uitvoering beleid	4
4.	Rollen	4
5.	Ambities en doelen	6
6.	Preventief handelen	7
6.1.	Hoe gaan we om met elkaar op school?	7
6.2.	Schoolregels	9
6.2.1.	In de school	9
6.2.2.	Op het plein	9
6.2.3.	In de gymzaal	9
6.2.4.	buiten- en naschoolse activiteiten	9
6.2.5.	Mediawijsheid leerlingen	9
6.2.6.	Mediaprotocol leerkrachten	10
6.2.7.	Foto- en filmmateriaal	10
6.3.	Leerkracht-handelen	10
6.4.	Sociaal emotionele ontwikkeling	11
6.4.1.	Methodiek	11
6.4.2.	Gesprekken	11
6.5.	Samenwerking leerlingen	12
6.6.	Samenwerking ouders/verzorgers	12
6.7.	Samenwerking met externen buiten de school	12
6.7.1.	Gezonde school	12
6.7.2.	Trainingen	12
6.7.3.	Burgerschap	13
6.7.4.	Sociale integratie	13
6.8.	Afstemmen (preventief) met externen buiten de school	13
6.8.1.	Vorkmeer	13
6.8.2.	Gezinscoaches	13
6.8.3.	Wijkagenten	13
6.8.4.	GGD	14
6.9.	Tevredenheidspeilingen	14
6.10.	Volgen sociaal emotionele ontwikkeling	14
6.11.	AVG en Privacy	15
6.12.	RI & E	15
6.13.	SNO (schoolnoodorganisatie) waaronder BHV	15
7.	Curatief handelen	16
7.1.	Wat als het niet goed gaat?	16

7.2.	Pestprotocol.....	16
7.3.	Ernstige incidenten	17
7.4.	Cyber pesten	17
7.5.	Schorsing en verwijdering leerlingen	17
7.6.	Gescheiden ouders.....	18
7.7.	Rouwprotocol.....	18
7.8.	Meldcode Veilig Thuis (huiselijk geweld en kindermishandeling).....	18
7.9.	Klachtenregeling	19
7.10.	Medische handelingen en medicatie	19
8.	Samenvatting en planning	19
9.	Geaccordeerd.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
10.	Bijlagen	22
10.1.	Bijlage 1 - Definitie van pesten	22
10.2.	Bijlage 2- Stroomdiagram aanpak van ruzie en pestgedrag	23
10.3.	Bijlage 3 - Het GGGGG-schema	24
10.4.	Bijlage 4 – General Happiness Scale (GHS).....	25
10.5.	Bijlage 5 – Tevredenheidspeiling ouder, leerlingen en personeel.....	26

1. Inleiding

Voor u ligt het “Schoolklimaat en veiligheid”-plan van SBO de Fontein.

Met dit veiligheidsplan willen we inzichtelijk maken en verantwoording afleggen hoe wij binnen onze school omgaan met veiligheid. In dit veiligheidsplan staat beleid beschreven voor medewerkers, vrijwilligers en kinderen.

Met beleid alleen zal de school niet veiliger worden. Het gezamenlijk oog hebben en houden voor het welzijn van een ieder maakt school een veilige plek om te leren en te werken. Een veilig leer- en werkklimaat is immers een absolute voorwaarde voor een goed onderwijsresultaat.

Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast op basis van gegevens die ons vanuit de organisatie bereiken en indien regelgeving dat van ons vraagt.

Als onderwijsinstelling willen we hiermee uitvoering geven aan onze doelstelling om kinderen en personeel een veilige school (omgeving) te bieden.

Daarnaast willen we ook voldoen aan de ARBO-wet en de CAO-PO afspraken rondom veiligheid. Ook willen we hiermee inspelen op de ontwikkelingen vanuit de overheid rondom veiligheid.

Binnen het toetsingscriterium van de Inspectie voor het onderwijs staat vermeld dat van scholen wordt verwacht dat zij een actief beleid voeren op het gebied van de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.

In hoofdstuk 8 hebben we op basis van de eerder getrokken en beschreven conclusies een planning gemaakt voor de komende vier jaar. Verdere uitwerking wordt opgenomen in het schoolverbeterplan.

Meer informatie en tools over veiligheid op scholen binnen Prisma is opvraagbaar bij de directeur en staat op intranet (4410 Arbobeleid en veiligheid Prisma 2023).

2. Visie

Missie

De missie van SBO de Fontein is: Het ‘hele’ kind helpen zichzelf compleet te maken / te leren het optimale uit zichzelf te halen vanuit de kernwaarden veiligheid, eigenheid en verantwoordelijkheid.

Veiligheid

Op SBO de Fontein voelt iedereen zich welkom. Ieder kind voelt zich gezien en gehoord. Daarnaast is er rust, structuur en duidelijkheid. Dit alles is de basis om je te ontwikkelen.

Eigenheid

Op SBO de Fontein mag iedereen zijn wie hij is. Iedereen is anders en dit is OK. Ieder kind leert zichzelf kennen met zijn eigen kwaliteiten. Dit is een eigen leerproces dat wordt ontwikkeld.

Verantwoordelijkheid

Op SBO de Fontein neemt iedereen verantwoordelijkheid voor zijn/haar eigen leerproces, voor de omgang met elkaar en voor de omgeving. Er wordt uitgegaan van de intrinsieke motivatie van een ieder. Je bent kritisch naar jezelf en durft fouten te maken. Dit helpt je verder in je ontwikkeling.

Visie

Op onze school leren we van elkaars verschillen en is ieder kind uniek. Door ons motto **“samen waar het kan en apart waar nodig”** ontstaat er bij de leerlingen een bewustwording in het hebben van verschillende ondersteunings-, en ontwikkelingsbehoeftes. Kinderen krijgen inzicht in hun eigen en elkaars kwaliteiten. Ons doel is om die kwaliteiten van de kinderen te helpen ontdekken, zodat ze als persoon kunnen groeien en leerstappen kunnen zetten.

3. Uitvoering beleid

Het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat is niet alleen noodzakelijk om goed te kunnen leren, het is tevens een wettelijke verplichting voor scholen. Sinds augustus 2015 is de Wet Veiligheid op school van kracht, die tot doel heeft de veiligheid voor leerlingen op scholen te vergroten en pesten aan te pakken.

De wet schrijft voor dat scholen:

A: een inspanningsverplichting hebben om een actief veiligheidsbeleid te voeren;

B: het effect van het veiligheidsbeleid periodiek monitoren;

C: de volgende taken bij tenminste één persoon beleggen:

- De coördinatie van een anti-pestbeleid.
- Het fungeren als vast aanspreekpunt in het kader van pesten.

We werken cyclisch aan het beschrijven, uitvoeren en borgen van de veiligheid in en om de school voor zowel leerlingen, medewerkers als ook ouders.

Het plan dat nu voor u ligt wordt op verschillende momenten in een schooljaar besproken binnen het team en de MR. De onderwerpen van bespreking worden opgenomen in de jaarplanning. Naar aanleiding van deze besprekingen kan gekozen worden om aspecten uit het plan te behouden of aan te passen. Zo zullen alle punten uit dit beleidsplan in een cyclus van hoogstens twee jaar aan de orde zijn geweest.

Alleen door het er samen over te hebben kunnen we er zorg voor dragen dat dit een dynamisch document blijft.

4. Rollen

Binnen de stichting wordt onderscheid gemaakt tussen fysieke veiligheid en sociale veiligheid. Binnen de scholen zijn alle betrokkenen samen verantwoordelijk voor het realiseren van deze fysieke- en sociale veiligheid.

Een aantal personen heeft hierin een bijzondere taak gekregen. Eerst wordt nader ingegaan op de inhoud van de onderscheiden taken. Daarna wordt uitleg gegeven hoe het veiligheidsbeleid in de praktijk vorm krijgt.

Op schoolniveau bestaan de volgende rollen:

- a. De directeur
- b. De interne contactpersoon
- c. De anti-pestcoördinator
- d. Leerlingen
- e. MR

f. OR

Op Prismaniveau bestaan de volgende rollen:

- g. De preventiemedewerker
- h. Externe vertrouwenspersoon (ouders en leerlingen)
- i. Externe vertrouwenspersoon (personeel)

a. De directeur

De directeur is eindverantwoordelijke voor de veiligheid in en om de school. De directeur geeft leiding aan de uitvoering, planning en verantwoording van het te voeren beleid op de school.

b. De interne contactpersoon

Binnen onze scholen zijn één of meerdere contactpersonen aangewezen. De taak van de contactpersoon is het ondersteunen en begeleiden van iedereen die binnen school of stichting te maken krijgt met ongewenst gedrag of problemen die de betrokkene niet wil of kan bespreken met de leiding. De contactpersoon wordt niet geacht een bemiddelende rol te spelen tussen klager en aangeklaagde. De contactpersoon geeft gevraagd of ongevraagd advies over de door de directeur te nemen besluiten met betrekking tot klachten. Er wordt jaarlijks een verslag opgesteld door de school waarin opgenomen staat hoeveel klachten er zijn geweest, de aard van de vragen en welke activiteiten de contactpersoon heeft ondernomen om zichtbaar te zijn voor leerlingen en ouders. Indien de contactpersoon slechts aanwijzingen, doch geen concrete klachten bereiken, kan hij deze ter kennis brengen van de directeur of het bevoegd gezag. De contactgegevens zijn te vinden in de schoolgids van de school.

De contactpersoon stelt zich jaarlijks voor aan ouders, leerlingen en leerkrachten en vervult een coachende rol naar collega's. Voor onze school zijn dit Simone Mennen simonemn@sbofontein.nl en Martin Juffermans martinjs@sbofontein.nl

c. De anti-pestcoördinator

De anti-pestcoördinator levert een bijdrage aan het sociaal veilig schoolklimaat, door mee te denken in het geven van voorlichting en organiseren van preventieve activiteiten. Zij zijn tevens aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Op SBO de Fontein zijn de interne contactpersonen tevens anti-pestcoördinator.

d. Leerlingen

De leerlingen worden op gezette momenten in een schooljaar betrokken en bevraagd op hun ervaringen op het gebied van veiligheid. Dit kan door een peiling te houden maar ook door het gesprek aan te gaan middels bepaalde thema's.

e. MR

De Medezeggenschapsraad dient door de directeur op de hoogte te worden gehouden over het te voeren veiligheidsbeleid. De MR-leden hebben hierin instemmingsrecht. Ook kunnen zij ongevraagd advies geven of de directeur bevragen op onderdelen rondom veiligheid.

f. OR

De Ouderraad kan meedenken in en helpen bij het organiseren van activiteiten rondom het thema veiligheid.

g. De preventiemedewerker

De preventiemedewerker is bovenscholings aangesteld. De preventiemedewerker ondersteunt de directie bij het uitvoeren van de wettelijke verplichtingen vanuit de Arbowet, uitzetten

van de RI&E en Quickscan en bewaken van het plan van aanpak dat uit de RI&E en Quickscan opgesteld wordt.

h. Externe vertrouwenspersoon (ouders en leerlingen)

Indien de klacht van ouders of leerlingen meer onafhankelijkheid en expertise vereist of indien de klager dit wenst, kunnen ouders en leerlingen een externe vertrouwenspersoon benaderen. Vanuit de GGD hebben we gecertificeerde vertrouwenspersonen beschikbaar die erin gespecialiseerd zijn om ouders en leerlingen op een zorgvuldige en integere wijze te ondersteunen bij klachten en andere aangelegenheden. Deze personen zijn rechtstreeks te benaderen via het secretariaat van GGD Limburg-Noord. Namen en telefoonnummers zijn te vinden op [Complimenten en klachten \(prisma-spo.nl\)](https://www.prisma-spo.nl/complimenten-en-klachten)

i. Externe vertrouwenspersoon (personeel)

Binnen Prisma beschikken we over twee onafhankelijke vertrouwenspersonen voor alle klachten van personeelsleden. De vertrouwenspersoon begeleidt de klager en/of de aangeklaagde, indien noodzakelijk of wenselijk, naar andere instanties gespecialiseerd in opvang en nazorg. Indien de vertrouwenspersoon slechts aanwijzingen, doch geen concrete klachten bereiken, kan hij deze ter kennis brengen van het bevoegd gezag. De vertrouwenspersoon geeft gevraagd of ongevraagd advies over de door het bevoegd gezag te nemen besluiten met betrekking tot klachten.

Onze vertrouwenspersonen Personeel zijn mevrouw Viviam Eikhout en de heer Karel Arzt. Zij zijn bereikbaar via viviam@viviam.nl en info@kijk-anders.nl.

5. Ambities en doelen

Vanuit onze identiteit hechten we in onze onderlinge omgang en in onze kijk op de leerlingen en volwassenen waarde aan de volgende kernwaarden: veiligheid, eigenheid en verantwoordelijkheid.

De school is een leer, werk - en leefgemeenschap waar mensen prettig met elkaar omgaan. Concreet betekent dit:

- Dat leerlingen zich veilig voelen in verschillende schoolsituaties (in de klas, in de school, op het plein).
- Dat leerlingen ervaren dat er een positieve sfeer heerst in de school.
- Dat leerlingen het gevoel hebben dat ze erbij horen.
- Dat er duidelijke regels zijn in de school.
- Dat (digitaal) pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag zoveel mogelijk worden voorkomen.
- Dat leerlingen, medewerkers en ouders bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn.
- Dat er wordt opgetreden tegen ongewenst gedrag, volgens een helder protocol.
- Dat voor medewerkers, ouders en leerlingen duidelijk is welke acties er genomen worden bij calamiteiten.

Doel: inzicht in veiligheidsbeleving en monitoring.

Veiligheidsbeleid passend, effectief en actueel maken door zicht te hebben op de beleving van de sociale veiligheid en mogelijke risico's. Daarmee is er steeds weer input voor bijstelling en versterking van het veiligheidsbeleid.

Doel: pedagogisch klimaat.

Door een positieve en ondersteunende benadering van leerlingen, personeel en andere partners én door goed voorbeeldgedrag ontstaat een positief schoolklimaat waarin iedereen

zich veilig voelt en optimaal kan leren en werken. Daarnaast werken we aan het herkennen en benutten van kwaliteiten bij elkaar en bij jezelf. Dit bevordert het welbevinden van de leerlingen en collega's en het klimaat.

Doel: preventieve acties en programma's.

Door het aanbieden van activiteiten en programma's gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag in de school en de bredere leefomgeving, wordt de sociale veiligheid op school en daarbuiten versterkt en wordt de weerbaarheid tegen onveilige situaties vergroot

Doel: handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten.

Door het tijdig signaleren en effectief aanpakken van veiligheidsrisico's, grensoverschrijdend gedrag, pesten en incidenten wordt escalatie van beginnende onveiligheid voorkomen en worden de gevolgen ervan voor slachtoffers zoveel mogelijk beperkt .

Doel: Borging.

Sociale veiligheid een voortdurend en vanzelfsprekend punt van aandacht maken, in alle werkprocessen binnen de school en met alle betrokkenen. Daarbij wordt van en met elkaar geleerd, weet men waar men bij elkaar van op aan kan en worden ervaringen en incidenten benut worden om van te leren. Daarmee wordt sociale veiligheid een integraal bestanddeel van de cyclus van de school. De scholen verantwoorden zich over sociale veiligheid in "School-in-beeld" en in "veiligheid en schoolklimaat".

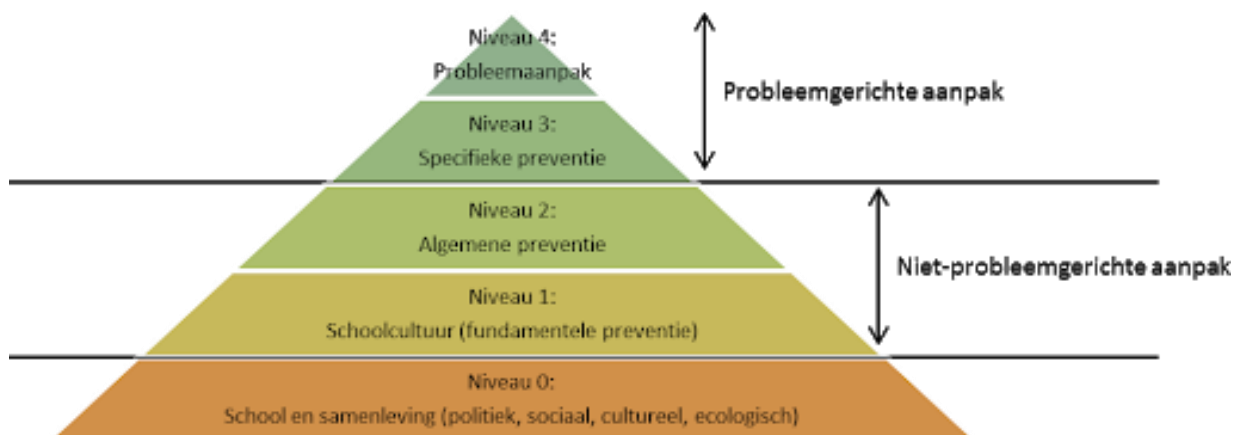
6. Preventief handelen

6.1. Hoe gaan we om met elkaar op school?

SBO de Fontein heeft een preventieve en een curatieve aanpak van niet gewenst gedrag. Enerzijds is het van belang het probleem te voorkomen. Dat vraagt om maatregelen in de preventieve sfeer. Anderzijds moet helder zijn wat de acties zijn als het niet gewenste gedrag zich desondanks voordoet.

We gaan uit van pedagogisch optimisme. Iedereen wil het beste voor zichzelf en anderen en is bereid te leren van fouten en hier actief een bijdrage aan te leveren. We gaan hierbij uit van een growth mindset (Dweck, 2018).

Daarnaast baseren we onze aanpak op de preventiepiramide van Johan Deklerck. Dit model legt de nadruk op preventie.

Niveau 1 - Maatregelen of initiatieven die de bedoeling hebben het schoolklimaat te verbeteren of in stand te houden: o.a. schoolafspraken, sfeer, vieringen, ouders/verzorgers als partner, OR/MR en ouder-, leerkracht- en leerling enquêtes.

Niveau 2 - Algemene preventiemaatregelen bedoeld om de draagkracht van kinderen, ouders, leerkrachten en de school te versterken; o.a. groepsafspraken, leerkrachten en onderwijs ondersteunend personeel zijn aanwezig bij lunch en buitenspelen, kringgesprekken, kindgesprekken, thema's behandelen zoals pesten, mediawijsheid, enz., SOVA (sociale vaardigheid) activiteiten.

Niveau 3 - Specifieke preventiemaatregelen die doelen op welomschreven problemen en extra aandacht geven aan bepaalde doelgroepen: aanpak van ruzie en pestgedrag

Niveau 4 - Curatieve of remediërende maatregelen die bedoeld zijn om bestaande moeilijkheden in de kiem te smoren of te helpen oplossen: o.a. aanpak van ruzie en pestgedrag.

Wanneer een probleemgerichte aanpak in niveau 4 niet het gewenste effect heeft, dan kan over gegaan worden tot de procedure schorsing of verwijdering.

Hoe ziet dit er op de Fontein uit?

Niveau preventie-piramide	Huidige situatie Wat doen we al?	Uiteindelijke situatie Wat willen we verbeteren?
Niveau 0	Schoolpopulatie in beeld	Schoolpopulatie beter in beeld in beeld
Niveau 1	Schoolafspraken (ook tijdens vieringen), Sfeer, Ouders/verzorgers als partner, Ouder-, leerkracht- en leerling enquêtes Afnemen van de GHS Afnemen van veiligheidsmonitor	Schoolafspraken visueel en overal duidelijk. Ouderpeiling boven de 7.0 bij de TP. Ouderbetrokkenheid beschrijven Ouderbetrokkenheid uitvoeren Scores op de TP op of boven referentiescores Afnemen van de GHS Afnemen van instrument veiligheidsmonitor heroverwegen

	Kwaliteitskaart kwaliteiten	Kwaliteitskaart kwaliteiten en borgingsdocument
Niveau 2	Groepsafspraken, Kind-gesprekken, Thema's behandelen zoals pesten, mediawijsheid, enz., SOVA (sociale vaardigheid) activiteiten.	Zichtbare afspraken die "leven". Planning van kind-gesprekken, Scholing in voeren van kind-gesprekken Jaarplanning burgerschap/SOVA met doorgaande lijn Stellen van een ambitie
Niveau 3	Extra aandacht geven aan bepaalde doelgroepen; (PMT en ringaanpak) Aanpak van ruzie en pestgedrag	Opnemen in ondersteuningsstructuur (borging) Protocol herzien en heroverwegen
Niveau 4	Specifieke probleemaanpak	Opnemen in ondersteuningsstructuur (borging)

6.2. Schoolregels

6.2.1. In de school

Als je met elkaar een gebouw en een schoolplein deelt, is het van belang om ook samen afspraken te maken hoe je met elkaar, het gebouw en het schoolplein omgaat. We werken hierbij vanuit drie basisregels, die ervoor moeten zorgen dat het voor iedereen fijn is in het gebouw en op het plein. Deze drie regels omvatten eigenlijk alle andere regels die je zou kunnen bedenken:

- Zorg voor jezelf.
- Zorg voor de ander.
- Zorg voor spullen, planten en dieren.

Door deze waarden regelmatig en concreet te benoemen, in herkenbare situaties te herhalen en consequent te handelen, zijn wij ervan overtuigd dat we preventief kunnen werken.

6.2.2. Op het plein

Op het plein gelden dezelfde waarden als in de school. Door de regels overal te benoemen en na te leven, worden ze als vanzelfsprekend voor iedereen.

6.2.3. In de gymzaal

Ook in de gymzaal worden dezelfde regels als in de school gehanteerd.

6.2.4. buiten- en naschoolse activiteiten

Ook hier zijn de drie regels van toepassing, en daarmee ook voor vrijwilligers/ouders geldend.

6.2.5. Mediawijsheid leerlingen

We hebben geen specifiek protocol, maar werken natuurlijk wel aan mediawijsheid. Zo bespreken we met de kinderen o.a.:

- Wanneer je mag surfen op het internet om aan een opdracht te werken, waarbij ze zelfstandig informatie moeten zoeken voor een opdracht (bijvoorbeeld een spreekbeurt of een werkstuk).
- Hoe ze zoeken naar informatie met de zoekmachine Google.
- Hoe ze bij gebruik van een zoekmachine gerichte zoektermen gebruiken.

- Dat pop-ups en andere reclame weg geklikt wordt.
- Dat ze geen persoonlijke gegevens delen zoals adres, telefoonnummer, emailadres of het adres van hun ouders, school of andere bekenden
- Dat ze het direct bij de leerkracht melden als ze op internet vervelende of vreemde informatie tegenkomen.
- Dat ze geen toestemming geven aan iemand die ze op internet tegenkomen om hen in het echt te ontmoeten.
- Dat ze 'internetpersonen' geen foto's toesturen zonder toestemming van de leerkracht.
- Dat ze niet reageren op vervelende email berichten. Het is immers niet hun schuld dat sommige mensen zich niet weten te gedragen. Als het heel vervelende dingen zijn wordt de leerkracht gewaarschuwd.
- Dat chatten en downloaden van bestanden niet is toegestaan. Bij twijfel is er altijd overleg je met de leerkracht.
- Dat mobieltjes een aparte plek krijgen onder schooltijd en na schooltijd weer mee naar huis gaan.

6.2.6. Mediaprotocol leerkrachten

De leerkrachten verzorgen de lessen mediawijsheid in midden- en bovenbouw en zijn dus op de hoogte van bovenstaande punten.

Met kinderen wordt regelmatig gesproken over mediawijs gedrag. Mediawijsheid duidt op het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld. De laptops voor leerlingen worden zo geplaatst dat leerkrachten kunnen volgen wat de leerlingen doen. Binnen SBO de Fontein houden we rekening met de AVG tijdens het gebruik van media.

6.2.7. Foto- en filmmateriaal

Als een leerling op school aangemeld wordt kunnen ouders aangeven binnen het communicatiesysteem ISY of ze toestemming geven voor het gebruiken van foto- en filmmateriaal. Bij bepaalde activiteiten wordt hier mogelijk nogmaals expliciet om gevraagd. Ouders wordt gevraagd zo min mogelijk andere leerlingen op de foto of film te zetten. Gebeurt dit toch, dan mogen ouders deze niet verspreiden.

6.3. **Leerkracht-handelen**

Het handelen van de leerkracht is van essentieel belang op een school. Succes op het gebied van veiligheid is niet alleen toe te schrijven aan een methodiek, maar heeft er vooral mee te maken hoe een leerkracht hiermee omgaat.

In het strategisch beleidsplan van Prisma staan een aantal leidende principes beschreven die we op de Fontein ook uitdragen:

- We werken vanuit een waarderende grondhouding.
- Wij maken gebruik van kennis en interventies die bewezen zijn.
- Wij hebben hoge ambities, werken met passie en streven ernaar om het elke dag beter te doen.
- Wij hebben hoge verwachtingen van onze kinderen en van elkaar.
- Wij zijn empathisch en zoeken de verbinding.

Pesten wordt het best voorkomen in een klimaat waarin duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar. De op schoolniveau afgesproken regels spelen hierbij een belangrijke rol. (zie 6.2)

Er zijn ook regels in de groepen. Deze regels worden in de eerste weken na de zomervakantie door de leerkracht samen met de groep opgesteld. Elke leerkracht draagt er zorg voor dat er in de periode tot aan de herfstvakantie veel aandacht besteed wordt aan regels voor de omgang met elkaar, vanuit het besef dat we als leerkrachten een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan een positieve groepsvorming.

Elke leerkracht is consequent als het gaat om de uitvoering van deze regels.

We gebruiken hiervoor onder andere de Gouden Weken en groepsdynamica (met de fases forming, storming, norming, performing en adjourning oftewel reforming).

Leerkrachten en onderwijs ondersteunend personeel zijn op het plein actief, fysiek en betrokken aanwezig tijdens het buitenspelen van de groep.

Van leerkrachten wordt verwacht dat ze met betrekking tot niet gewenst gedrag blijf geven van een oplettende en luisterende houding:

- Oppakken van signalen (o.a. kleineren, uitlechten, herhaaldelijke betrokkenheid bij ruzies).
- Serieus nemen van verhalen van kinderen.
- Doorgeven van informatie aan de anti-pestcoördinator.
- Collectief toezicht houden op de naleving van afspraken (zowel op het plein als in de school).
- Overdrachtsgesprek tussen oude mentor en nieuwe mentor.
- Bijhouden van het Kindjournaal, hierin worden belangrijke dingen van een leerling genoteerd.

6.4. Sociaal emotionele ontwikkeling

6.4.1. Methodiek

De school werkt planmatig aan de sociale competenties van leerlingen. Wij gebruiken hiervoor:

- de Gouden en Zilveren weken;
- SOVA activiteiten;
- het ontdekken en benutten van kwaliteiten;
- de actualiteit.

Op SBO de Fontein hebben we een eigen kwaliteitenpaspoort ontwikkeld. Hierin werken we met 11 kwaliteiten. Leerlingen hebben kennis van deze 11 kwaliteiten en worden middels gesprekken en groepsactiviteiten gestimuleerd om hun eigen kwaliteiten te herkennen. Op basis van het kwaliteitenpaspoort wordt inzichtelijk gemaakt wat de kwaliteiten zijn, op welke manier dit tot uiting komt en hoe ze hun eigen kwaliteiten verder kunnen uitbreiden en verdiepen.

Naast de interpersoonlijke kant van deze kwaliteit en werken we ook aan het her- en erkennen van de kwaliteiten van de ander. Vanaf schooljaar 2023-2024 gaan we het werken met kwaliteiten implementeren en verdiepen.

Op dit moment gebruiken we op de Fontein ook een instrument dat ertoe bijdraagt om zicht te krijgen op hoe gelukkig leerlingen zich voelen. Dit is de General Happiness Scale (GHS). Voor de analyse van schooljaar 2022-2023 zie bijlage 4.

6.4.2. Gesprekken

Leerlingen en leerkracht voeren met regelmaat gesprekken waarbij ook onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, oplossen van ruzies e.d. aan de orde komen. Indien nodig

wordt in de gesprekken niet-gewenst gedrag aan de orde gesteld. Met aandacht voor de volgende punten:

- Verschil tussen pesten en plagen duidelijk maken.
- Kinderen informeren over de gevolgen van pestgedrag.
- Duidelijk maken dat het inschakelen van de leerkracht bij pestgedrag niet wordt opgevat als klikken.
- Duidelijk maken dat elke leerling verantwoordelijk is voor de sfeer in de groep en daarom de plicht heeft om pestgedrag aan te kaarten.
- Wie zwijgt stemt toe. Duidelijk maken dat de zwijgende middengroep medeplichtig is, omdat er geen actie ondernomen wordt het pesten te stoppen.

Bovenstaande punten verdienen nog aandacht en verdieping en derhalve ook opgenomen in de doorontwikkeling van het schoolverbeterplan van de Fontein “Wijs de wereld in” onder de noemer kwaliteiten ontdekken en benutten.

6.5. Samenwerking leerlingen

Veiligheid kun je niet alleen bereiken als leerkracht of met je team. Dit gaat altijd in samenwerking met de leerlingen. Dat wil zeggen dat leerlingen zich veilig moeten voelen om mee te praten, te denken en doen.

Gespreksvoering met leerlingen is dan ook van groot belang. Wat vraagt dit van een leerling? Hoe kun je dit onderling stimuleren? Welke kennis, vaardigheden en houding vraagt dit van een leerling? En hoe doe je dit vanuit een waarderende grondhouding?

Goed voorbeeld doet goed volgen en dat vraagt dus ook weer iets van de leerkracht. Hier gaan we de komende jaren mee aan de slag in het schoolverbeterplan.

Door het oprichten van een leerlingenraad krijgen ook leerlingen een stem in de manier waarop we op de Fontein samenwerken. Deze taak ligt in eerste instantie bij de directeur.

6.6. Samenwerking ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers zijn net als leerlingen een belangrijke gesprekspartner. Zeker als het om veiligheid gaat. In de MR kunnen ouders meedenken en adviseren in het te voeren beleid op school. Daarnaast vinden we een open communicatie met alle ouders/verzorgers belangrijk. Het is van belang om zicht te hebben op onze ouderbetrokkenheid en hier bewust keuzes in te maken ten dienste van de leerling.

6.7. Samenwerking met externen buiten de school

6.7.1. Gezonde school

Stichting Prisma werkt samen met de Universiteit van Maastricht om scholen te stimuleren aan de slag te gaan met het concept “gezonde school”. Op De Fontein is vanuit dit project gekozen om aan de slag te gaan met het thema bewegen en werken wij sinds afgelopen schooljaar met de methode “het bewegend kind”. Dit is een methodiek die bestaat uit twee delen. Eén: natuurlijk bewegen. Dit betekent dat alle kinderen 3x per week minimaal 30 minuten extra bewegen onder schooltijd. Twee: bewegend leren. De beweegmomenten binnen natuurlijk bewegen worden 3x per week aangeboden en uitgebreid in het schooljaar 2023-2024 met doelen en zijn resultaatgericht.

6.7.2. Trainingen

In het schooljaar 2022-2023 heeft één van onze groepen PMT-training gevolgd. De signalen van leerlingen, leerkrachten en ouders waren de aanleiding voor deze interventie. Deze

training valt binnen de preventiepiramide in niveau 3. Daarnaast wordt structureel de “Ringaanpak” ingezet in de betreffende groep. Onderwerp van onderzoek is hoe deze ringaanpak binnen de gehele school te gaan gebruiken. De aanpak die hier gebruikt wordt sluit namelijk goed aan bij de waarderende grondhouding die we voor ogen hebben.

6.7.3. Burgerschap

Het burgerschapsonderwijs is met name verweven in de dagelijkse gang van zaken op school o.a. bij de wereld-oriënterende vakken en sociale en emotionele vorming. Burgerschapsvorming vindt ook plaats bij de structurele gesprekken tussen leerling en leerkracht en leerlingen onderling welke gericht zijn op de sociale omgang met elkaar. Aan het begin van elk schooljaar werken we in alle groepen heel gericht aan een aanpak op het gebied van positieve groepsvorming. In het schooljaar 2023-2024 blijft burgerschap een van onze verbeteronderwerpen. De visie staat. Nu gaan we aan de slag om het aanbod vorm te geven. Dit willen we doen aan de hand van een methode in combinatie met een jaarplanning met burgerschapsthema's. Zo werken we planmatig en doelgericht aan burgerschap

6.7.4. Sociale integratie

Er is aandacht voor de omgeving. Door van binnen naar buiten te gaan en buiten binnen te halen wordt de interactie tussen school en omgeving bevorderd. Voorbeeld is dat we mensen uitnodigen binnen de school om te vertellen wat ze doen. Maar ook dat we met de groepen op bezoek gaan naar bedrijven, verenigingen of instanties om te zien hoe het er daar aan toe gaat en vooral om mee te mogen doen. Door de aanschaf van een methode voor oriëntatie op jezelf en de wereld (OJW) wordt dit structureel opgenomen in ons programma.

6.8. **Afstemmen (preventief) met externen buiten de school**

We willen allemaal het beste voor onze leerlingen. We staan hierin niet alleen. Vandaar dat we op momenten preventief samenwerken met instanties en mensen buiten de school.

6.8.1. Vorkmeer

Als er vragen zijn vanuit ouders, in de breedste zin van het woord kan er een vraag ingediend worden bij Vorkmeer. Daar denken ze graag mee. De vrijwilligers van Vorkmeer kunnen bijvoorbeeld ondersteuning vormen in de vorm van trainingen voor ouders, leerlingen en kan er ondersteuning geboden worden om zaken geregeld te krijgen.

6.8.2. Gezinscoaches

Gezinscoaches kunnen betrokken worden bij een gezin als er opvoedingsvragen zijn. Ook om verder onderzoek, behandeling en/of ondersteuning dient een gezinscoach vanuit de Gemeente Peel & Maas betrokken te worden, aangezien zij de bekostiging dienen te accorderen. Als er al een gezinscoach betrokken is, wordt die in principe ook uitgenodigd voor de gesprekken die over de leerling plaatsvinden.

6.8.3. Wijkagenten

Wijkagenten kunnen op school informatie komen geven aan zowel team, leerlingen in een groep als ook aan ouders op een informatieavond. Zo laten we zien dat we samen willen werken en elkaar kunnen ondersteunen. Het is een laagdrempelige optie om samen zaken te bespreken. Aan iedere school is een “adoptie-agent” gekoppeld. Voor SBO de Fontein is dit Tessa Vaassen. Ook komt zij elk jaar (in november) een les geven in groep 8. Onderwerp van deze les wordt in onderling overleg afgestemd.

6.8.4. GGD

Elk jaar gaat de school in gesprek met de GGD Limburg-Noord. Tijdens dit gesprek is er een terugblik op het afgelopen schooljaar, wordt de samenwerking met de GGD besproken en onze praktische plannen voor het komende jaar. Hierbij valt te denken aan de thema's: voeding, sport/beweging, welbevinden/sociale veiligheid in school en mediawijsheid.

6.9. Tevredenheidspeilingen

Binnen Prisma en ook op de Fontein wordt er periodiek een tevredenheidspeiling gedaan om feedback op te halen over het functioneren van onze school. Deze wordt uitgevoerd onder leerlingen, ouders en teamleden. De peilingen worden gedaan via een online vragenlijst (Afgenomen door Bureau voor Praktijkgericht Onderzoek), de conclusies worden geëvalueerd met team, ouders en leerlingen en eventuele interventies krijgen een plaats in het school(verbeter)plan.

Deze peiling voeren we binnen Prisma één keer in de twee jaar uit. De samenvatting is opgenomen in bijlage 5 en wordt gepubliceerd op www.sbodefontein.nl en <https://scholenopdekaart.nl>.

6.10. Volgen sociaal emotionele ontwikkeling

Het volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen is van groot belang. Doen we de goede dingen en doen we ze goed? Naast gesprekken (met leerlingen, ouders en collega's) en observaties in de groep, school en op het plein, maken we gebruik van toetsen om het sociale en emotionele welbevinden in kaart te brengen. Het totale beeld van de leerling bepaald de interventies die we gaan uitvoeren.

We nemen bij de leerlingen in de leeftijd van groep 7 en 8 jaarlijks de Praktikon Veiligheidsmonitor af, met als doel de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen goed te volgen. In schooljaar 2023-2024 heroverwegen we het instrument, aangezien dit niet geheel voldoet aan onze verwachtingen.

Tevens houden we een incidentenregistratie bij als een leerling signalen afgeeft aan anderen of aan de leerkracht, of wanneer een leerkracht signalen oppikt die een niet-pluis-gevoel geven. Deze worden geregistreerd in het Kindjournaal.

Naast algemene **feitelijkheden** kunnen in de signaalregistratie ook **subjectieve** signalen worden beschreven.

Te denken valt hierbij aan:

- uitspraken die een leerling doet over/van thuis;
- stemming van een leerling;
- lichamelijke bevindingen van een leerling;
- onderbuikgevoel leerkracht.

Indien wenselijk, kan school ouders adviseren om een gezinscoach te consulteren over vragen die betrekking hebben op zaken van thuis.

Wanneer de school zorgen of vragen heeft omtrent de veiligheid van het kind, zullen wij handelen conform het stappenplan van de "meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" (zie 7.8.).

6.11. **AVG en Privacy**

AVG is een afkorting van Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het is een privacywet. De AVG beschrijft wanneer persoonsgegevens verwerkt en gedeeld mogen worden. Dat is toegestaan als ouders/verzorgers daarvoor toestemming geven. Maar ook als de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een wettelijke taak. Een voorbeeld van een wettelijke taak is het opstellen van een Onderwijskundig Rapport (OKR). Een school is wettelijk verplicht om een OKR te verstrekken aan de ontvangende school als een leerling naar een andere school gaat. Daarvoor hoeft de school geen toestemming aan de ouders te vragen.

Privacy is op scholen al jarenlang een belangrijk onderwerp. Door de invoering van de AVG zijn we ons nog meer bewust van het belang van privacy en stellen we ons nog vaker de vraag of bepaalde informatie wel gedeeld mag worden. Om duidelijkheid te verschaffen omtrent AVG wordt er bij Prisma gewerkt aan een IBP-beleid (InformatieBeveiligings en Privacybeleid). Alle vragen van ouders en personeelsleden kunnen gesteld worden aan onze interne privacy-officer. Deze is op ondersteuningsbureau aangesteld. Zij geeft gevraagd en ongevraagd advies aan scholen en ondersteunt bij alle zaken met betrekking tot gegevensverwerking en -bescherming. Voor externe deskundigheid en formele zaken hebben we een externe functionaris gegevensverwerking (FG).

Interne privacy contactpersoon

Corneeltje Janssen: corneeltje@prisma-spo.nl

Externe functionaris gegevensbescherming

Theo Kusters: theo@privacycollectief.nl

6.12. **RI & E**

Eén keer in de 4 jaar wordt er binnen alle scholen van Stichting Prisma een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) gedaan vanuit de Arbowet. Bij deze risico-inventarisatie wordt er gekeken naar de fysieke en psychische veiligheid in en om school. Deze wordt uitgevoerd door de preventiemedewerker van Prisma, via een veiligheidscheck/controle op school (1x per 4 jaar) en door het inzetten van een Quickscan van Arbomeester (1x per 2 jaar) om het welzijn van medewerkers in kaart te brengen. In de Quickscan worden medewerkers bevraagd op de onderdelen leidinggevende, personeelsbeleid, werkdruk en belastende factoren in het werk.

Er wordt na analyse van de resultaten een plan van aanpak gemaakt om eventuele risico's weg te nemen of te verkleinen.

De laatste RI&E is uitgevoerd in januari 2022.

6.13. **SNO (schoolnoodorganisatie) waaronder BHV**

Alle scholen hebben een Schoolnoodorganisatie beschreven voor als er zich calamiteiten voordoen. Hierin staat precies beschreven wat er wanneer ondernomen moet worden. Om hier een beetje in geoefend te blijven worden er twee keer per jaar ontruimingsoefeningen gepland. Deze wordt georganiseerd door Alles Palleti. Op De Fontein zijn er drie medewerkers in het bezit van een BHV diploma. Deze medewerkers krijgen jaarlijks bovenschools herhalingslessen aangeboden om hun kennis en vaardigheden op niveau te houden.

7. Curatief handelen

7.1. Wat als het niet goed gaat?

Op SBO de Fontein proberen we pesten natuurlijk te voorkomen, maar helaas komt het toch weleens voor. Dit kan zich buiten het zicht van de leerkracht afspelen. Niet ieder kind durft dit bij de leerkracht te melden. Wij vinden het van groot belang dat ouders signalen van pesten, zo snel mogelijk, bij de leerkracht melden.

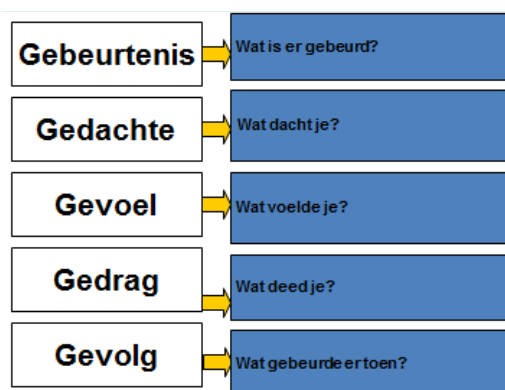
De leerkracht kan bij de antipest-coördinatoren om advies vragen. Dit zijn Simone Mennen simonemn@sbofontein.nl en Martin Juffermans martinjs@sbofontein.nl (tevens bereikbaar via het schooltelefoonnummer 077-3071489).

7.2. Pestprotocol

De volgende curatieve aanpak wordt gehanteerd:

Stap 1 Leerlingen proberen eerst zelf en met elkaar een ruzie op te lossen.

Stap 2 Op het moment dat de leerlingen er samen niet uitkomen, hebben deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het GGGGG-schema om de situatie inzichtelijk te maken voor alle partijen. Zie hiervoor bijlage 3. Het probleem wordt besproken in de groep, om de “zwijgende meerderheid” in te schakelen en bewust te maken van hun rol. Deze kinderen kunnen stelling nemen tegen de pester en de gepeste ondersteunen.

Stap 3 Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen leerlingen worden ouders van betrokken kinderen hiervan op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht en volgen er sancties:

- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Afspraken maken met de leerling(en) over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week in een kort gesprek aan de orde.

Ook wordt er gekeken naar hoe de pester geholpen kan worden: wat zijn mogelijke oorzaken van het pesten? Hoe kan de pester geholpen worden om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen?

De leerkracht brengt de anti-pestcoördinatoren op de hoogte van de genomen stappen en deze worden geregistreerd in het Kindjournaal.

Stap 4 Bij het signaleren van pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en voert een gesprek met de leerling die pest. Er volgen gesprekken met de ouders, van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem.

Bij aanhoudend pestgedrag kan in overleg met de anti-pestcoördinatoren externe hulp (sociale vaardigheidstraining, GGD, huisarts, gezinscoaches, e.d.) worden ingeschakeld. In deze situatie vinden ook vervolggesprekken met ouders plaats. Naast het bespreken van de te ondernemen interventies met de betrokken ouders is het belangrijk ook afspraken te maken over de beoogde resultaten. Zorgvuldige en duidelijke communicatie met betrokken partijen en verslaglegging zijn van groot belang. Bij onvoldoende resultaat wordt de procedure ontoelaatbaar gedrag (schorsing) in werking gezet.

Voor overige informatie: zie ons pestprotocol

Voor het schooljaar 2023-2024 willen we het pestprotocol opnieuw onder de aandacht brengen en waar wenselijk aanscherpen.

7.3. **Ernstige incidenten**

Als blijkt dat er sprake is van ernstige incidenten zoals stelen en vernielingen, hebben we als school de plicht om hier actie op te ondernemen. Deze interventies kunnen verschillend van aard zijn. In ieder geval wordt de directeur op de hoogte gesteld, wordt de leerling aangesproken en worden ouders op de hoogte gesteld. School dient tevens een melding van het incident te maken bij het ondersteuningskantoor. De politie kan hier ook van op de hoogte worden gesteld.

Als er sprake is van een ernstig ongeval zullen we handelen volgens het SNO (schoolnoodplan zie 6.13).

7.4. **Cyber pesten**

Leerlingen zijn erg vaardig in het gebruiken van digitale communicatiemiddelen, maar ze zijn zich daarentegen vaak niet bewust van de risico's en overzien de gevolgen van grensoverschrijdend online gedrag niet altijd.

Cyberpesten, wat is dat?

Digitaal pesten, ook wel cyberpesten genoemd, is pesten via de digitale media. Dit zijn social media zoals What's app, Teams, Facebook, SnapChat, YouTube, Instagram, Tumblr, Twitter, en chatrooms. Via deze digitale media kun je heel gemakkelijk dreigende berichten versturen, belastende foto's of filmpjes plaatsen, of iemand uitschelden.

Online pesten voelt veilig voor de dader, omdat niemand het kan zien. Dit maakt het voor velen makkelijker om op deze manier te pesten. De dader blijft anoniem en hoeft het slachtoffer niet in de ogen te kijken.

7.5. **Schorsing en verwijdering leerlingen**

Hiervoor kunnen we verwijzen naar het protocol dat opgesteld is op stichtingsniveau dat terug te vinden is op de site van Prisma (www.prisma-spo.nl).

7.6. Gescheiden ouders

Als ouders gaan scheiden heeft dit natuurlijk een grote impact op leerlingen. We dragen in ieder geval naar beide ouders verantwoording af over de ontwikkeling van de leerling (als beide ouders het ouderlijk gezag hebben). Dit doen we in een gezamenlijk gesprek. Ouders worden dus allebei uitgenodigd op hetzelfde moment. Het is aan ouders onderling om dit verder te regelen. Informatie zoals het rapport en dergelijke wordt naar één van de ouders verstrekt en zij dienen onderling af te stemmen hoe dit te delen. Ouders kunnen beiden een eigen emailadres opgeven binnen ISY zodat beide ouders toch de schoolinformatie kunnen ontvangen.

7.7. Rouwprotocol

Vroeg of laat kun je ermee in aanraking komen: een sterfgeval binnen de school. Dat kan een ouder van één van de leerlingen van de school zijn, een collega of een leerling zelf.

Onze school hanteert een rouwprotocol.

Wanneer het bericht binnenkomt wordt er direct een crisisteam samengesteld dat de activiteiten ontwikkelt en coördineert.

Het crisisteam is o.a. verantwoordelijk voor:

- Informeren bij de betrokkenen (eerste reactie en verkrijgen van duidelijkheid);
- Opvang van leerlingen en collega's;
- Contacten met ouders;
- Organisatorische aanpassingen;
- Regelingen in verband met rouwbezoek en uitvaart;
- Administratieve afwikkeling;
- Nazorg van de betrokkenen;
- Terugkijken en evalueren.

Voor overige informatie: zie ons rouwprotocol.

7.8. Meldcode Veilig Thuis (huiselijk geweld en kindermishandeling)

Per 1 januari 2019 is de verbeterde Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Het is nu een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens bestaan van acute en/of structurele onveiligheid. Professionals hoeven nu dus niet meer langer te wachten tot een zaak zeer ernstig of levensbedreigend is geworden; complexe zaken kunnen al eerder bij Veilig Thuis worden gemeld. Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het nu verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken. Dit afwegingskader helpt bij het wegen van het huiselijk geweld, de ouderenmishandeling of de kindermishandeling en bij het beslissen wel of niet te melden. Alle beroepsgroepen, van onderwijs tot medici, hebben hun eigen afwegingskader vastgesteld. De afwegingskaders voor alle beroepsgroepen zijn landelijk vastgesteld.

Voor het afwegingskader voor het onderwijs verwijzen we naar:

https://www.poraad.nl/files/themas/school_kind_omgeving/afwegingskader_bij_meldcode_kindermishandeling.pdf

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

7.9. Klachtenregeling

Mocht er sprake zijn van een klacht en vindt u bij de interne contactpersoon geen gehoor, of wilt u rechtstreeks contact opnemen, dan kunt u zich wenden tot de directeur. Als u ook hier niet tot een oplossing komt, kunt u gebruik maken van de klachtenregeling externe vertrouwenspersoon van de GGD: tel. 088 – 11 91 111.

Meer informatie over de klachtenregeling kunt u vinden op de website van Prisma; [Complimenten en klachten \(prisma-spo.nl\)](https://www.prisma-spo.nl/) (onder het kopje 'ouders & kind – complimenten en klachten').

7.10. Medische handelingen en medicatie

Als een kind geneesmiddelen nodig heeft gedurende het verblijf op school kunnen de ouders hun 'zeggenschap' over de toediening van de medicamenten overdragen aan de leerkrachten. Doordat kinderen gedurende een langere aaneengesloten periode in een school zijn, is daarnaast niet uit te sluiten dat medische handelingen moeten worden uitgevoerd. Dit kan enerzijds te maken hebben met (chronisch) zieke kinderen, of een gevolg zijn van een ongeluk (EHBO).

Om de gezondheid van de kinderen te waarborgen is het van belang dat de geneesmiddelen op een juiste wijze verstrekt worden en medisch handelen op een verantwoorde wijze plaatsvindt.

[Intranet - 4440 Protocol medisch handelen.pdf - Alle documenten \(sharepoint.com\)](#)

8. Samenvatting en planning

In het kader van "elke dag een beetje beter", kunnen we constateren dat we op de hoogte zijn van de situatie op De Fontein. Ook hebben we zicht op datgene wat we graag verder willen en moeten ontwikkelen, op basis van onze visie, bevindingen uit data en op basis van het evalueren van ons eigen handelen.

In onderstaande tabel staan de acties voor de komende jaren weggezet bij de doelen van de Fontein zoals vermeld in hoofdstuk 5:

Doel 1: Inzicht in de veiligheidsbeleving en monitoring	
• Prakticon (Monitor Sociale Veiligheid); heroverweging van instrument • General Happiness Scale (GHS): opnemen in kwaliteitscyclus/borgen • TP: bespreken en plan van aanpak opstellen • RI&E; uitvoeren en plan van aanpak opstellen en uitvoeren • Quickscan: uitvoeren en plan van aanpak opstellen en uitvoeren	• 2023 • 2023-2024 • Juni 2023 • December 2023- december 2027 • December 2024- december 2026
Doel 2: Pedagogisch klimaat	
• Growth mindset; zichtbaar maken, uitdragen en anderen enthousiasmeren • Gesprekken met leerlingen: vanuit waarderende grondhouding, opnemen in de jaarplanning, scholing voor team • Gesprekkencyclus: je gezien en gehoord voelen. • Van en met elkaar te leren: Overleggen faciliteren, Professionalisering	• 2023 Dagelijks Tijdens alle gesprekken • 2023 2023 2023 2024 • 2023 • 2023 2024
Doel 3: Preventieve acties en programma's	
• SOVA: onderzoek naar methode • Kwaliteitspaspoort; werkwijze bepalen (kwaliteitskaart), borging, kijken bij elkaar • Ouderbetrokkenheid: in kaart brengen en ambitie stellen, uitvoeren.	• Juni 2023 • Sept. 2023- Juni 2024 • Juni 2023 Jan-april 2023 • Juni 2023 Juli 2023 Schooljaar 2023-2024
Doel 4: Handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten	
• Pestprotocol: evalueren en heroverwegen. • Klachtenregeling: opnemen van jaarlijks verslag • Vertrouwenspersoon: jaarverslag en interventies opnemen in jaarplanning, scholing	• Oktober/november 2023 • November 2023 - februari 2024 • Juni 2024 • Juni 2024 Juni 2023 2024? • 2023-2024

• Samenwerking met partners: In kaart brengen sociale kaart, informeren, structureel overleg.	2024-2025
Doel 5: Borging	
• Opstellen van ondersteuningsstructuur • PDCA; kwaliteits-jaarplanning opstellen, uitvoeren en evalueren. • Tegenspraak organiseren: ondersteuningskantoor, bestuurder, MR, OR, leerlingenraad, SWV	• 2023-2024 • Juni 2023 • 2023-2024 • 2023-2024

Hoe werken we aan dit plan?

- Door cyclisch (PDSA) te werken en onszelf vragen te stellen als: voelen onze kinderen zich veilig? En doen we de dingen goed? (Zie jaarplanning en taakverdeling teamleden en leiding.)
- Door ouders op de hoogte te stellen en mee te nemen in onze schoolontwikkeling (MR, ISY, gesprekken).
- Door leerlingen mee te nemen in de schoolontwikkeling (enquêtes, leerlingenraad)
- Door “tegenspraak” in te zetten: externen mee laten kijken en lezen met onze plannen, hoe we die ten uitvoer willen brengen en met welk resultaat.

9. Bijlagen

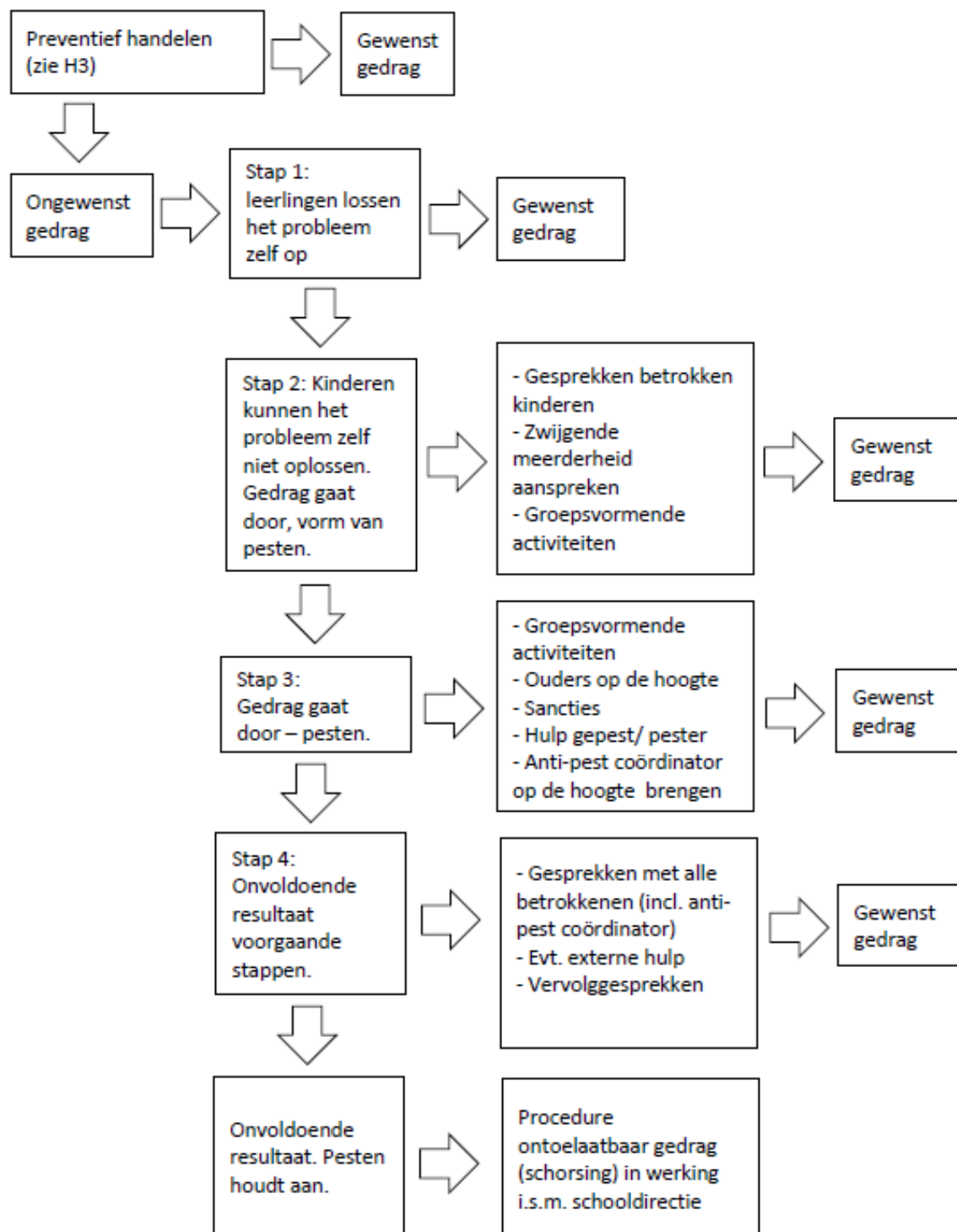
9.1. Bijlage 1 - Definitie van pesten

We geven de volgende definitie aan pesten: “Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, waarbij er sprake is van een ongelijkwaardige relatie.”

Pesten uit zich in gedragingen als het uiten van bedreigingen, slaan, schoppen en ander fysiek geweld, verbaal geweld, zoals schelden, uitlachen, belachelijk maken, buitensluiten en roddelen. Er is een groot verschil tussen plagen en pesten. In onderstaande tabel geven we kenmerken van plagen en pesten weer.

Plagen	Pesten
Incidenteel / kortdurend / onregelmatig	Structureel / langdurig en herhaaldelijk blootstellen aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen
Onbezonnen of spontaan	Systematisch en berekenend
Wederzijdsheid	Eenrichtingsverkeer
Geen vaste structuur: rolwisseling is mogelijk	Neiging tot vaste structuur: rolwisseling is vaak onmogelijk
Positieve bedoelingen	Negatieve bedoelingen: bewust kwetsen
Beide partijen hebben plezier	Het gepeste kind heeft verdriet, voelt zich eenzaam, onzeker en/ of bang
Gelijkwaardige machtsverhouding: beide partijen kunnen het plagen stoppen	Ongelijkwaardige machtsverhouding: het slachtoffer is niet in staat het pesten te stoppen
Heeft geen negatieve (psychische en/of fysieke) gevolgen	Heeft schadelijke gevolgen
Meestal één tegen één	Meestal een groep tegenover een geïsoleerd slachtoffer
Vindt openlijk plaats	Gebeurt meestal stiekem
	Andere kinderen kijken tegen de dader op

9.2. Bijlage 2- Stroomdiagram aanpak van ruzie en pestgedrag

9.3. Bijlage 3 - Het GGGGG-schema

Gebeurtenis: Wat is er gebeurd?

Gedachte: Wat dacht ik?

Gevoel: Wat voelde ik?

Gedrag: Wat deed ik?

Gevolg: Wat neem ik mee voor de volgende keer? Hoe zou ik het de volgende keer kunnen aanpakken?

9.4. Bijlage 4 – General Happiness Scale (GHS)

General Happiness Scale

Fontein april 2023

Groep	Vraag 1	Vraag 2	Vraag 3	Vraag 4	Totaal
R	6,17	4,75	5,58	2,33	4,71
B	5,25	5,63	5,50	2,38	4,69
G	4,33	4,08	4,42	3,67	4,13
K	5,33	5,06	4,78	2,72	4,47
			schoolgemiddelde		4,50

Uitleg:

Tel de score van alle vragen bij elkaar op en deel het getal door 4.

Als boven het gemiddelde (> 5,5) wordt gescoord is dit **boven**gemiddeld:

Als het gemiddelde tussen de 4,5-5,5 scoort is dit **gemiddeld**:

Als de score onder het gemiddelde valt maar boven de absolute ondergrens, noemen we dit **beneden**gemiddeld:

Als de score onder de ondergrens van 4,0 valt noemen we dit **zorgelijk**:

In de groepsoverzichten is duidelijk welke leerlingen onder de ondergrens scoren.

Ambitie: Op de Fontein hebben we geen eigen ambitie beschreven. Vooralsnog hanteren we norm die het instrument beschrijft.

Waarnemen:

Twee van de vier groepen (50%) scoort binnen het gemiddelde

Twee van de vier groepen (50%) scoort onder het gemiddelde maar boven de ondergrens.

Begrijpen:

Er is aandacht voor het welbevinden van onze kinderen en hebben in ons programma hier ruimte en aanbod voor.

Voor een aantal groepen is het wenselijk om hier meer aandacht aan te schenken en dat gebeurt nu door in die groep (G) PMT op groepsniveau aan te bieden.

Doelen:

Leerlingen voelen zich gelukkiger en gebruiken groeitaal.

Doen:

PMT doorzetten in één van de groepen.

Gesprekken blijven plannen in de groepen en aanscherpen van schoolafspraken.

Gebruik maken van groeitaal tijdens het dagelijks handelen.

9.5. Bijlage 5 – Tevredenheidspelling ouder, leerlingen en personeel

Tevredenheid ouders Fontein

<i>Bewoording</i>	<i>Oordeel</i>
<i>Rapportcijfer 2023</i>	7,6
<i>Eindoordeel van de ouders</i>	Zeer tevreden
<i>Rapportcijfer 2021 (vorige peiling)</i>	8.3

Pluspunten van Onze school:	Kritiekpunten op Onze school:
1. <i>contact met medewerkers (100%)</i>	<i>veiligheid op weg naar school (60%)</i>
2. <i>leereffect (100%)</i>	<i>uiterlijk van het gebouw (40%)</i>
3. <i>veiligheid op school (90%)</i>	<i>sfeer en inrichting schoolgebouw (30%)</i>
4. <i>opvoedkundige aanpak (90%)</i>	<i>veiligheid op het plein (30%)</i>
5. <i>aansluiting op niveau (90%)</i>	<i>plezier in schoolgaan (20%)</i>
6. <i>vakbekwaamheid leerkrachten (algemeen) (90%)</i>	<i>informatievoorziening over de school (20%)</i>
7. <i>begeleiding (90%)</i>	<i>informatievoorziening over het kind (20%)</i>
8. -	<i>speelmogelijkheden op het plein (20%)</i>
9. -	<i>aandacht voor werken met computer (20%)</i>
10. -	<i>aandacht voor uitstapjes/excursies (20%)</i>
11. -	<i>duidelijkheid van schoolregels (20%)</i>

Bevindingen:

We zijn tevreden over de totale score die ouders aan ons toekennen.

We zien dat de uitkomsten die te maken hebben met het schoolgebouw en de omgeving van de school onvoldoende zijn. Dit is begrijpelijk en hier zijn we het mee eens.

Acties:

Er wordt op dit moment gewerkt aan plannen voor nieuwbouw. Die wordt in 2026 gerealiseerd. Door het plaatsen van twee tijdelijke gebouwen tegen de bestaande school kunnen we op dit moment de leerlingen meer ruimte bieden. Voor de medewerkers is het nog behelpen.

We zien nog een mogelijkheid om het gesprek aan te gaan over het onderwerp "schoolregels, rust en orde". Dit wordt op dit moment het laagst gescoord.

Tevredenheid leerlingen Fontein

<i>Bewoording</i>	<i>Oordeel</i>
<i>Rapportcijfer 2023</i>	7,1
<i>Eindoordeel van de leerlingen</i>	Ruim voldoende
<i>Rapportcijfer 2021 (vorige peiling)</i>	8.2

Conclusie

Tenslotte volgt in de vorm van een tabel een overzicht van de belangrijkste plus- en minpunten van onze school.

In de onderstaande tabel wordt onder 'pluspunten' een overzicht gegeven van de onderwerpen waarop de school door zeer veel leerlingen positief gewaardeerd wordt. Tussen

haakjes staat het percentage leerlingen vermeld dat 'positief' op het desbetreffende onderwerp reageert. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de punten waarover veel leerlingen negatief waren, met daar achter het percentage ontevreden.

	Pluspunten van onze school:	Kritiekpunten op onze school:
1.	<i>mate waarin spullen kapot gemaakt worden (100%)</i>	<i>rust in de klas (62%)</i>
2.	<i>mate waarin spullen gestolen worden (100%)</i>	<i>waardering klas (55%)</i>
3.	<i>mate waarin buitengesloten door andere kinderen (90%)</i>	<i>waardering dat je er bent (55%)</i>
4.	<i>mate waarin je expres pijn gedaan wordt (90%)</i>	<i>omgang met klasgenoten (41%)</i>
5.	<i>het vak gymnastiek (90%)</i>	<i>beperking van ruzie in de groep (41%)</i>
6.	<i>hulp door leerkracht (86%)</i>	<i>buitenkant schoolgebouw (41%)</i>
7.	<i>mate van angst voor andere kinderen (83%)</i>	<i>zitplaats in de klas (38%)</i>
8.	<i>de duidelijkheid van schoolregels (83%)</i>	<i>veilige plekken op school (34%)</i>
9.	-	<i>binnenkant schoolgebouw (31%)</i>
10.	-	<i>contact met klasgenoten (28%)</i>
11.	-	<i>zelfstandig werken (28%)</i>
12.	-	<i>gezelligheid van het klaslokaal (28%)</i>
13.	-	<i>hygiëne op school (28%)</i>
14.	-	<i>beperking van verveling (24%)</i>
15.	-	<i>aantrekkelijkheid van het schoolplein (24%)</i>
16.	-	<i>plezier in het naar school gaan (24%)</i>
17.	-	<i>het naar school gaan (21%)</i>
18.	-	<i>werken met de computer (21%)</i>
19.	-	<i>basisgroep (21%)</i>
20.	-	<i>welbevinden in de groep (21%)</i>
21.	-	<i>vertrouwelikheden met juf/meester (21%)</i>
22.	-	<i>veiligheid op weg naar school (21%)</i>

Bevindingen

We zien dat de leerlingen over het algemeen lager scoren dan twee jaar geleden. Leerlingen scoren hoger op zaakvakken, moeilijkheidsgraad, ouderbetrokkenheid en gymnastiek.

Leerlingen scoren laag op de groep, de klas, het schoolgebouw en omgang van leerlingen onderling. Kijkend naar onderliggende vragen hebben we nog iets te doen in de rust in de groep, het niet fijn voelen in de groep en de ruzies die ervaren worden.

Acties

Er wordt een nieuw schoolgebouw gebouwd, de voorbereidingen zijn al begonnen. Tot die tijd zullen er in het gebouw geen grote veranderingen plaatsvinden.

Signalen uit de groep, klas en omgang leerlingen onderling vraagt om meer aandacht te besteden aan de veiligheid in het algemeen en het schoolklimaat. Onderwerpen zijn dan: werken vanuit een positieve grondhouding, weet hebben van eigen en elkaars kwaliteiten en elkaar vanuit respect behandelen.

Tevredenheid medewerkers Fontein

Bewoording Oordeel

<i>Rapportcijfer 2023</i>	7,6
<i>Eindoordeel van de medewerkers</i>	Zeer tevreden
<i>Rapportcijfer 2021 (vorige peiling)</i>	8,2

Tenslotte volgt in de vorm van een tabel een overzicht van de belangrijkste plus- en minpunten van onze school. In de onderstaande tabel wordt onder “pluspunten” een overzicht gegeven van de onderwerpen waarop de school door zeer veel medewerkers positief gewaardeerd wordt. Tussen haakjes staat het percentage personeelsleden vermeld dat “tevreden” over het desbetreffende onderwerp is. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de punten waar de medewerkers ontevreden waren, met daarachter het percentage ontevredenen.

	Pluspunten van onze school:	Kritiekpunten op onze school:
1.	<i>sfeer (100%)</i>	<i>sfeer en inrichting schoolgebouw (100%)</i>
2.	<i>veiligheid (100%)</i>	<i>sanitair voor personeel (100%)</i>
3.	<i>samenwerking collega's (100%)</i>	<i>meubilair voor personeel (100%)</i>
4.	<i>contacten met leerlingen (100%)</i>	<i>uiterlijk van het gebouw (100%)</i>
5.	<i>contacten met ouders (100%)</i>	<i>groepsgrootte (88%)</i>
6.	<i>uitdaging leerlingen (100%)</i>	<i>ontspanningsmogelijkheden in pauze (88%)</i>
7.	<i>communicatie binnen de school (100%)</i>	<i>hygiëne binnen de school (75%)</i>
8.	<i>persoonlijke ontwikkeling (100%)</i>	<i>buitenschoolse activiteiten (63%)</i>
9.	<i>taakverdeling (100%)</i>	<i>netheid binnen de school (50%)</i>
10.	<i>rust en orde op school (100%)</i>	<i>onderhoud van het gebouw (50%)</i>
11.	<i>duidelijkheid schoolregels (100%)</i>	<i>ouderbetrokkenheid (50%)</i>
12.	<i>aanpak ordeproblemen (100%)</i>	<i>werkdruk binnen het team (38%)</i>
13.	<i>aanpak pestgedrag (100%)</i>	<i>salaris (38%)</i>
14.	<i>aandacht voor kernwaarden (100%)</i>	<i>schoolimago (38%)</i>
15.	<i>aanpak schoolverzuim (100%)</i>	<i>methodes en technieken (25%)</i>
16.	<i>begeleiding gedragsproblemen (100%)</i>	<i>beschikbaarheid leermiddelen (25%)</i>
17.	<i>begeleiding leerproblemen (100%)</i>	<i>aantal personeelsleden (25%)</i>
18.	<i>begeleiding allochtone leerlingen (100%)</i>	<i>vervanging collega bij ziekte (25%)</i>
19.	<i>eigen tempo leerlingen (100%)</i>	-
20.	<i>samenwerking externe instanties (100%)</i>	-
21.	<i>benutting ict mogelijkheden (100%)</i>	-
22.	<i>invloed op werksituatie (100%)</i>	-
23.	<i>werkdruk (100%)</i>	-
24.	<i>waardering voor het werk (100%)</i>	-
25.	<i>sfeer in het team (100%)</i>	-
26.	<i>vakantie- en verlofregeling (100%)</i>	-
27.	<i>pensioenregeling (100%)</i>	-
28.	<i>werktijden (100%)</i>	-
29.	<i>aansluiting op capaciteiten (100%)</i>	-
30.	<i>aansluiting bij opleiding (100%)</i>	-
31.	<i>ontplooiingsmogelijkheden (100%)</i>	-
32.	<i>functioneringsgesprekken (100%)</i>	-
33.	<i>introductie nieuwe collega's (100%)</i>	-
34.	<i>bespreekbaarheid problemen (100%)</i>	-
35.	<i>vastleggen afspraken (100%)</i>	-
36.	<i>nakomen van afspraken (100%)</i>	-
37.	<i>interne informatie (100%)</i>	-
38.	<i>informele oudercontacten (100%)</i>	-
39.	<i>klachtenafhandeling (100%)</i>	-
40.	<i>uitdragen van de kernwaarden en visie (100%)</i>	-

Bevindingen

Medewerkers zijn over het algemeen zeer tevreden. Ze waarderen de organisatie, het management en de arbeidsvoorwaarden als positief (op ontspanningsmogelijkheden na). Nadeel wordt ervaren in de groepsgrootte, werkdruk en vervangingsmogelijkheden.

Medewerkers geven aan meer uit het onderwijs van de leerlingen te willen halen en dat er aandacht is voor ouderbetrokkenheid.

Acties

Sommige arbeidsvoorwaarden hebben te maken met het gebouw. Dit wordt meegenomen in de nieuwbouw. Een aantal zaken (zoals ziekte, kinderopvang en reiskosten) hebben we niet in de hand en daar zullen we mee moeten omgaan. Dat is niet altijd even gemakkelijk. Ook op ouderbetrokkenheid en imago willen we in de komende periode in gaan zetten. Ouderbetrokkenheid wordt meegenomen onze schoolontwikkeling (hoofdstuk 8).